122. MEKTUP

١٢٢- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّانِى وَالْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمُلاَّ طَاهِرِ اَلْبَدَخْشِىِّ فِى التَّحْرِيضِ عَلَى عُلُوِّ الْهِمَّةِ وَعَدَمِ اْلاِكْتِفَاءِ بِكُلِّمَا يَتَيَسَّرُ ﴾

اِنَّ مَوْلاَنَا طَاهِرًا مَعْذُورٌ وَمَوْلاَنَا يَارْ مُحَمَّدًا يُبَيِّنُ وَجْهَ اْلاِنْتِقَالِ وَحَيْثُ اَنَّ إِرَادَةَ السَّفَرِ اِلَى جَانِبِ الْهِنْدِ مُصَمَّمَةٌ فَلْيَذْهَبْ وَلْيَسْتَخْبِرْ عَنِ اْلأَهْلِ وَالْعِيَالِ اَلْبَاقِى عِنْدَ التَّلاَقِى مَثَلٌ مَشْهُورٌ وَدَوَامُ الْحُضُورِ وَاْلاِجْتِنَابُ عَنِ اْلاِخْتِلاَطِ بِاْلاَغْيَارِ ضَرُورِىٌّ يَنْبَغِى اَنْ يَكُونَ عَالِىَ الْهِمَّةِ دُونَ اَنْ يَقْنَعَ بِكُلِّمَا يَتَيَسَّرُ ﴿شِعْرٌ﴾:

مَا ازبى نوريكه بودمشرق انوار * ازمغربى وكوكب ومشكاة كذشتيم

﴿تَرْجَمَةٌ﴾:

وَمِنْ اَجْلِ نُورٍ مُشْرِقٍ كُلِّ اَنْوُرٍ * تَجَاوَزْتُ مِشْكَاةً وَغَرْبًا وَكَوْكَبًا

وَاَكْثَرُ فُقَرَاءِ هَذَا الزَّمَانِ يُقِيمُونَ فِى مَقَامِ الرِّىِّ وَاْلاِكْتِفَاءِ يَعْنِى بِشَيْءٍ يَسِيرٍ فَصُحْبَتُهُمْ سَمٌّ قَاتِلٌ فِرَّ مِنْهُمْ كَمَا تَفِرُّ مِنَ اْلاَسَدِ وَكُنْ مُلاَزِمًا لِهَذَا الطَّرِيقِ وَلَيْسَ لِلْوَاقِعَاتِ كَثِيرُ اعْتِبَارٍ فَاِنَّ مَيْدَانَ التَّأْوِيلِ وَاسِعٌ فَلاَيَنْبَغِى اْلاِنْخِدَاعُ بِالْمَنَامِ وَالْخَيَالِ ﴿شِعْرٌ﴾:

كَيْفَ الْوُصُولُ اِلَى سُعَادَ وَدُونَهَا * قُلَلُ الْجِبَالِ وَدُونَهُنَّ خُيُوفٌ

وَالسَّلاَمُ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Molla Tâhir el-Bedahşî'ye[183] yazılmış olup basit şeylerle yetinmeyerek âli himmet sahibi olmaya teşvik hakkındadır.

---

[183] Molla Tâhir el-Bedahşî (ö. 1047/1637) İmam-ı Rabbânî'nin has müritlerindendir. Kendisine tarikat talimi için icazet vermiş ve irşad amacıyla Cunbûr şehrine

Mevlânâ Tâhir mazurdur. Mevlânâ Yâr Muhammed göç sebebini açıklamaktadır. Şöyle ki Hindistan tarafına yolculuk yapma isteğinde kararlıdır. Gitsin ve evlâd u iyâlinin durumunu öğrensin. *"Geri kalanı karşılaştığımızda konuşuruz."* sözü meşhurdur.

Huzûra[184] devam etmek ve *ağyâr*[185] ile beraber olmaktan kaçınmak zarurîdir. Her kolay olanla yetinmeyerek âli himmet sahibi olmak gerekir.

"Bütün nurları parlatan nur uğruna!
Kandili, batıyı ve yıldızı aştık!" (Şiir).

Günümüz dervişlerinin çoğu doyum ve yetinme makamında ikamet etmektedirler. Yani basit şeylerle yetinmektedirler. Bunların sohbeti öldürücü zehirdir. Bunlardan, aslandan kaçar gibi kaç. Bu yola sımsıkı sarılan ol.

Vâkı'alara[186] fazla itibar yoktur. Çünkü onların tevil alanı geniştir. O halde hayal ve rüya ile aldanmamak gerekir.

"Suad'a nasıl kavuşabilirim ki arada yüksek dağlar,
aralarında sıra sıra tepeler" (şiir).

Vesselam.

KELİME ANLAMI

122. ≺ : اَلْمَكْتُوبُ الثَّانِى وَالْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ **Yüz yirmi ikinci mektup** اِلَى الْمُلاَّ
فِى التَّحْرِيضِ *(Ne hakkındadır?)* **Molla Tâhir Bedahşî'ye yazılmıştır** طَاهِرٍ اَلْبَدَخْشِيِّ
Teşvik hakkındadır *(Neye?)* عَلَى عُلُوِّ الْهِمَّةِ **Âli himmet olmaya** وَعَدَمِ الْاِكْتِفَاءِ **Ve**
yetinmemeye *(Neyle?)* بِكُلِّمَا يَتَيَسَّرُ **Ele geçen her şeyle** ≻

اِنَّ مَوْلاَنَا طَاهِرًا Kuşkusuz Mevlâna Tâhir *(Nedir?)* مَعْذُورٌ Mâzurdur وَمَوْلاَنَا يَارْ مُحَمَّدًا
Mevlâna Yâr Muhammed ise يُبَيِّنُ Açıklıyor *(Neyi?)* وَجْهَ الْاِنْتِقَالِ Göç sebebini وَحَيْثُ

---

göndermiştir. İmam-ı Rabbânî bu zâta dokuz mektup göndermiştir. (Muhammed Haşim Kışmî, age. S. 419).

[184] Huzûr, Hakk'ın huzûrunda bulunma ve kendinden geçme. Halktan gâib olan Hakk'ın huzûrunda bulunur. Hakk'tan gâip olan ise halkın huzûrunda bulunur.

[185] Ağyâr: Sûfi olmayan, tasavvufi hayata yabancı zıt olan anlamına geldiği gibi mâsivâ yani Allah'tan gayri olan her şey anlamına da gelir.

[186] Vâkı'a, yüz yedinci mektubun dipnotunda açıklanmıştır.

Şöyle ki; اَنَّ إِرَادَةَ السَّفَرِ Yolculuk yapma isteği *(Nereye?)* اِلَى جَانِبِ الْهِنْدِ Hindistan tarafına *(Nedir?)* مُصَمَّمَةٌ Samîmidir فَلْيَذْهَبْ وَلْيَسْتَخْبِرْ Gitsin ve haber alsın! *(Kimden?)* عَنِ الْأَهْلِ وَالْعِيَالِ Ailesi ve yakınlarından عِنْدَ التَّلاَقِي اَلْبَاقِي "Gerisi karşılaşınca" *(Bu söz nedir?)* مَثَلٌ مَشْهُورٌ Meşhur bir deyimdir وَدَوَامُ الْحُضُورِ Huzur hâlinin devamlılığı وَالاِجْتِنَابُ Ve sakınmak *(Neden?)* عَنِ الاِخْتِلاَطِ بِالْاَغْيَارِ "Ağyâr" ile beraberlikten *(Nedir?)* ضَرُورِيٌّ Zarûridir دُونَ اَنْ يَنْبَغِي اَنْ يَكُونَ Olmak gerekir *(Ne?)* عَالِيَ الْهِمَّةِ Yüksek hedefli يَقْنَعَ Yetinmemek gerekir *(Neyle?)* بِكُلِّمَا يَتَيَسَّرُ Her ele geçenle ﴿شِعْرٌ﴾: Şiir:

مَا ازبى نوريكه بودمشرق انوار * ازمغربى وكوكب ومشكاة كذشتيم

﴿تَرْجَمَه﴾ :Farsça şiirin tercümesi

وَمِنْ اَجْلِ نُورٍ Bir nur uğruna *(Öyle nur ki;)* مُشْرِقِ كُلِّ اَنْوُرٍ Bütün nurlara ışık veren تَجَاوَزْتُ Aştım *(Neyi?)* مِشْكَاةً Kandili وَغَرْبًا Batıyı وَكَوْكَبًا Ve yıldızı

وَاَكْثَرُ فُقَرَاءِ هَذَا الزَّمَانِ Bu zamanın Dervişlerinin çoğu يُقِيمُونَ İkâmet etmektedirler *(Nerede?)* فِى مَقَامِ الرِّيِّ وَالاِكْتِفَاءِ Doyum ve Yetinme Makamı'nda يَعْنِى بِشَيْئٍ Yani bir şeyle yetinme *(Öyle şey ki;)* يَسِيرٍ Basit olan فَصُحْبَتُهُمْ Onların sohbeti *(Nedir?)* سَمٌّ قَاتِلٌ Öldürücü zehirdir فِرَّ مِنْهُمْ Onlardan kaç! كَمَا تَفِرُّ Kaçtığın gibi *(Neden?)* مِنَ الْاَسَدِ Aslandan وَكُنْ مُلاَزِمًا Sımsıkı sarılan ol! *(Neye?)* لِهَذَا الطَّرِيقِ Bu yola وَلَيْسَ لِلْوَاقِعَاتِ Vâkıalar (zuhurat) için yoktur *(Ne?)* كَثِيرُ اعْتِبَارٍ Çok itibar فَاِنَّ مَيْدَانَ التَّأْوِيلِ Zira te'vil alanı *(Nedir?)* وَاسِعٌ Geniştir فَلاَيَنْبَغِى الْاِنْخِدَاعُ Aldanmamak gerekir *(Neyle?)* بِالْمَنَامِ وَالْخَيَالِ Rüya ve hayalle ﴿شِعْرٌ﴾: Şiir:

كَيْفَ الْوُصُولُ Nasıl kavuşulur? *(Kime?)* اِلَى سُعَادَ Suâd'a وَدُونَهَا Onun önünde vardır *(Ne?)* قُلَلُ الْجِبَالِ Dağların zirveleri وَدُونَهُنَّ خُيُوفٌ Onların da önlerinde vadiler vardır وَالسَّلاَمُ Selam ile...

